

Læreplanen - ny overordnet del

Meld. St. 28 (2015-2016) *Fag – fordypning – forståelse.*
En fornyelse av Kunnskapsløftet

Vil fornye Generell del for å:

- Bidra til bedre sammenheng i læreplanverket
- Utdype verdiene i formålet og løfte frem opplæringsens brede lærings- og kunnskapssyn
- Bli et bedre grunnlag for planlegging og gjennomføring av skolens daglige virksomhet

Stortingets behandling av Meld. St. 28 (oktober 2016):

- «Stortinget ber regjeringen i forbindelse med arbeidet med å fornye læreplanens generelle del og fagfornyelsen sikre et verdiløft i skolen gjennom bedre å innlemme formålsparagrafens fellesverdier i alle fag og på alle nivåer i skolen.»

Generell del av lærerplanen (1993) har byttet navn til:
Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen.

– Fastsett ved kongelig resolusjon i 1. september 2017.

Oppbygging i tre deler:

- 1. Opplæringens verdigrunnlag*
- 2. Prinsipper for læring, utvikling og dannelse*
- 3. Prinsipper for skolens praksis*

1. Opplæringens verdigrunnlag

Skolen skal bygge sin praksis på verdiene i opplæringslovens [formålsparagraf](#).

1.1 Menneskeverdet

- *Skolen skal sørge for at menneskeverdet og de verdiene som støtter opp om det, legges til grunn for opplæringen og hele virksomheten.*

1.2 Identitet og kulturelt mangfold

- *Skolen skal gi elevene historisk og kulturell innsikt og forankring, og bidra til at hver elev kan ivareta og utvikle sin identitet i et inkluderende og mangfoldig fellesskap.*

1.3 Kritisk tenkning og etisk bevissthet

- *Skolen skal bidra til at elevene blir nysgjerrige og stiller spørsmål, utvikler vitenskapelig og kritisk tenkning og handler med etisk bevissthet.*

1.4 Skaperglede, engasjement og utforskertrang

- *Skolen skal la elevene utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang, og la dem få erfaring med å se muligheter og omsette ideer til handling.*

1.5 Respekt for naturen og miljøbevissthet

- *Skolen skal bidra til at elevene utvikler naturglede, respekt for naturen og klima- og miljøbevissthet.*

1.6 Demokrati og medvirkning

- *Skolen skal gi elevene mulighet til å medvirke og til å lære hva demokrati betyr i praksis.*

2. Prinsipper for læring, utvikling og danning

Skolen har både et danningsoppdrag og et utdanningsoppdrag.

Opplæringen skal gi elevene et godt grunnlag for å forstå seg selv, andre og verden, og for å gjøre gode valg i livet.

Skolen skal se opplæringen i fag i lys av de verdiene og prinsippene som hele opplæringen bygger på.

- 2.1 Sosial læring og utvikling
- 2.2 Kompetanse i fagene
- 2.3 Grunnleggende ferdigheter
- 2.4 Å lære å lære
- 2.5 Tverrfaglige temaer
  - 2.5.1 Folkehelse og livsmestring
  - 2.5.2 Demokrati og medborgerskap
  - 2.5.3 Bærekraftig utvikling

3. Prinsipper for skolens praksis

Skolen skal møte elevene med tillit, respekt og krav, og de skal få utfordringer som fremmer danning og lærelyst. For å lykkes med dette må skolen bygge et godt læringsmiljø og tilpasse undervisningen i samarbeid med elevene og hjemmene. Det krever et profesjonsfelleskap som engasjerer seg i skolens utvikling.

- 3.1 Et inkluderende læringsmiljø
- 3.2 Undervisning og tilpasset opplæring
- 3.3 Samarbeid mellom hjem og skole
- 3.4 Opplæring i lærebedrift og arbeidsliv
- 3.5 Profesjonsfelleskap og skoleutvikling

Formålsparagrafen

- *Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.*
- *Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.*
- *Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.*
- *Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einkilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.*
- *Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong.*
- *Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.*
- *Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelust. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.*

(Opplæringsloven § 1-1)

